

Should we be rewriting history
just to make people feel good?
That's not history, that's psychiatry.

Ed Koch

TJOOK

De Kutburgemeester

Self-pity & Rage

DOUBLE CROSS 2020

Copyright © 2020 by Tjook

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, without prior written permission.

DOUBLE CROSS/TJOOK

www.doublecross.pub

De kutburgemeester/ Tjook/1. editie.

Book Hardcover ISBN 9789464183849

Book Softcover ISBN: 9789464056990

E-book ISBN 9789464183757

Amuse me

April snow

Ik moet mijn arm bijna uit de kom draaien om te kijken hoe laat het is. Het is half zes 's morgens. Mijn horloge zit verkeerd om aan mijn pols. Het is nog donker en het sneeuwt.

– *April snow*, zeg ik zacht.

Je ligt naast me op de rode bank. Ik doe mijn best om nog een beetje door te slapen, alsof dit een normale zaterdag zou zijn. Maar ik besef dat ik gedoemd ben te mislukken. Van een eens liefdevolle partner vergroei ik langzaam maar zeker tot een koud, zwaar en vreemd gestold ding. Ook jij voelt plotse-ling aan als een vreemd object. Ik zal nooit zo verder kunnen slapen. Ik wacht vertwijfeld af en probeer rustig en regelmatig-ter te ademen om je vooral niet te wekken. Ik luister met groeiende tegenzin naar het hevige kloppen van mijn hart. Ik voel een aangroeiende doffe agressie die me overmant als een leger dat komt aanstormen en me zal verpletteren. Ik weet dat ik het zelf ben en sla op de vlucht. Ik probeer krampachtig mijn gedachten van deze gevoelens af te brengen en een aanstaande slachting te voorkomen. Maar ik besef dat ik jouw aanwezigheid niet meer kan of wil verdragen.

Het wordt uiteindelijk iets lichter buiten. Ik herinner me de nacht niet meer. Alleen dat ik uiteindelijk zowel mijn angst als wanhoop heb kunnen inslikken. Je slaapt nog steeds, of doet heel goed alsof. Ik sta voorzichtig op van de bank en loop naar de badkamer.

Nadat ik onverrichter zake de plee heb doorgetrokken, loop ik naar de wastafel en kijk naar mezelf in de spiegel. Ik onderwerp mijn gezicht aan een nauwkeurig onderzoek, tuit mijn lippen, bevochtig ze langzaam met de punt van mijn tong en con-

troleer mijn onderste oogleden op bloedarmoede door ze naar beneden te trekken: te bleek, zoals gewoonlijk... kijk mezelf nog eens ernstig aan, buig me voorover, dichterbij de spiegel, tot waar mijn gezicht nog net scherp te zien is, en ik zeg rustig

– Dit gaat niet goed!

Ik zucht, sluit mijn ogen, adem kort en diep in, hou mijn adem vast, om het beter tot mij door te laten dringen. Terwijl ik mijn ogen open, laat ik vervolgens de lucht weer voorzichtig ontsnappen en staar, naar het gezicht, dat langzaam vervaagt in de spiegel.

Terwijl je je aankleedt zit ik neerslachtig op de rode wollen bank en laat mijn armen zwaar en uitgestrekt rusten tussen mijn benen, ze raken bijna het eiken laminaat. Als je bijna klaar bent, draai je je naar mij om en terwijl je je wollen vest dichtknoopt zeg je,

– Ik kan je niet langer ongelukkig maken.

Ik zeg niets... ben er nog steeds van overtuigd dat je mij de laatste acht jaar gelukkig maakte en dat je mijn belangrijkste reden was om verder te willen leven.

Nu sta je naast me bij de deur van de hal, met de jas over je arm, je buigt je licht voorover in mijn richting. Ik voel je nabijheid en in mij groeit de behoefte aan een bemoedigend of troostend woord. Als ik mijn ogen naar je opsla, ontmoet ik een koele, afstandelijke blik en je zegt op een ouderlijke en verwijtende toon en met een geveinsd medelijden,

– Wat ben jij eenzaam!

De deur slaat achter je dicht. Nu is het stil, ik voel het laatste restje energie uit mijn lijf stromen en probeer de leegte te vullen met het zoeken naar woorden. Verdomme, dit voelt zwaar klote, als een dreun, als een beschuldiging. Je vernedert me opzettelijk.

Als het buiten helemaal licht is geworden, weet ik op een of andere manier heel duidelijk wat me te doen staat. Ik krabbel wat op een velletje papier, sta op en loop de draaitrap af naar de kelder. Ik haal twee grote kartonnen vellen uit de opslagruimte, het is de verpakking van onze nieuwe koelkast.

Ik zoek wat potjes verf en een kwast, leg de bruine kartonnen vellen op de grond en schilder ze wit. Als ze even staan te drogen tegen de elektrische gevelkachel onder het raam, drink ik al starend naar de witte vellen met langzame teugen een kop hete zwarte koffie. Vervolgens zet ik ze schuin tegen de muur op de rode wollen bank en schilder ik de woorden van de tekst die ik eerder in m'n hoofd had, toen het licht werd. Als ik klaar ben, bel ik mijn vriend Theo.

Theo komt een uur later, ik heb hem al via de telefoon verteld wat de bedoeling is. We zetten een stoel midden in de kamer en even later zie ik mijn hoofdhaar van me af vallen. Ik voel me rustig en laat me overspoelen door een milde, berustende stemming. Een ouderwets scheermes doet het laatste werk. Theo is arts en ik weet uit ervaring dat er goed werk komt uit zijn handen. Als ik het vreemde kale hoofd in de badkamerspiegel bekijk, vind ik er raar genoeg niets vreemds aan. Ik bedank Theo en hij vertrekt.

Ik knoop de twee kartonnen vellen aan de bovenkant aan elkaar met wat touw en trek mijn winterjas aan. Die jas is van Russische makelij; een dikke marinejas van zwarte stijve wol. Die jas heb ik zo goed als nieuw, een paar jaar geleden, op de markt gekocht. Ik heb zelf de oorspronkelijke koperen marineknopen vervangen door begrafenisknopen met een zwart roosmotief, zodat de jas stijlvoller lijkt en toch nog net ruig genoeg. In koude en moeilijke tijden houdt deze zware, warme jas me veilig op de grond. En als ik ergens binnenkom en hem uitdoe, voel ik me gelijk een paar kilo lichter, bevrijd als een vlinder uit zijn cocon. Dat werkt altijd. Rond de linkermouw speld ik

een witte band die ik al eerder die morgen uit een oude sloop had gescheurd. Daarna hang ik de kartonnen vellen als sandwichborden over mijn schouders. Ik sluit de voordeur achter me en loop voorzichtig, met kleine passen, om het karton niet te kreuken. Op het bord voor op m'n borst heb ik *Please, shoot me!* geschilderd, met een schietschijf op de plaats van m'n hart. En achter op m'n rug staat: *I'm an old dog and I can't bark.*

Twee uur lang zwerf ik zo door de natte, half drukke winkelstraten van de stad. Ik denk aanvankelijk: als iemand nu aan me vraagt: Waarom doet u dit?, dan zal ik antwoorden: Omdat ik me vandaag precies zo voel. Zo laat ik op mijn beurt de mensen aan mij voelen. Met hun blikken tasten ze me onderzoekend af. Ze lijken niet te weten of ze moeten lachen of ernstig kijken en ikzelf weet dat al helemaal niet. Dus kijk ik ze niet aan en richt mijn blik ongeveer een meter of drie voor me op de grond. Ik voel me als een soort milde, roestige robot op weg naar de schroothoop, lopend op z'n laatste programmaroutine en op de laatste één procent stroom in zijn batterijen. Het zit erop; een belangrijke taak lijkt te zijn volbracht.

Er vallen dikke, luchtige vlokken voorjaarsnieuw op m'n kale hoofd. Ik voel hoe de sneeuwkrystallen langzaam smelten op m'n verse naakte schedel. Die begint licht te tintelen en mijn hoofdhuid lijkt te krimpen. Het wordt allemaal heel licht, alsof al het gevoel oplost, opstijgt en zich onder mijn schedeldak verzamelt en naar buiten wil. Het is alsof ik in een soort hemel terecht ben gekomen. Een paar pubers in de straat lachen en schieten met duim en wijsvinger op de schietschijf op m'n hart. De meeste mensen vinden dit wel oké, geloof ik.

– Nu is het goed, fluister ik zacht in mezelf.

Vrijdagmorgen

Al de hele nacht lig ik op je te wachten met een steen in m'n maag. Eindelijk, als het licht begint te worden, hoor ik de sleutel in het voordeurslot. Ik hou mijn adem in, luister gespannen naar de geluiden die je maakt, hoe de deur langzaam terug in het slot valt, het ruisen van kleding in de gang en even later hoe je de douche aanzet.

Normaal zou ik me slapende houden, maar douchen op dit uur doe je gewoonlijk niet. Ik sta op en loop naar de badkamer. Daar sta je een beetje te dromen in het eerste morgenlicht onder een zwakke, dampende douche-straal. Je armen bedekken zoals gewoonlijk je borsten, drukken ze plat tegen je borstkas. Ik zoek als excuus ondertussen naar de krant op de voordeurmat en net als ik me omdraai kom je de badkamer uit. Schuchter laat je me passeren, alsof je je betrappt voelt. Ik begrijp niet goed waarom, hou mijn pas in. Ook ik voel me plotseling ongemakkelijk, als een betrapte voyeur. Je slaat je handdoek nog wat steviger om je heen en drukt een lieve zachte zoen op m'n mond. Je natte, lange haar raakt mijn bovenarm als je langs me heen de kamer in loopt.

Ik ben verward, er loopt een rilling over mijn rug, maar ik denk nuchter: dit klopt niet. Je gaat normaal nooit 's morgens douchen als je de hele nacht uit bent geweest. Dan kwak je gewoonlijk moe, ongewassen en stinkend naar bier in bed. En als je me niet aanraakt, draai ik me zogenaamd genoegzaam om om je lichaam te zoeken en zwijgzaam te laten merken dat ik het fijn vind dat je er weer bent. En als ik mazzel heb wil je nog neuken ook (yes), maar dit vertrouw ik dus echt niet.

Vrijdagavond

Diezelfde avond, op weg naar een concert, weet ik het opeens zeker. De angst slaat me letterlijk om het hart.

Ik voel hoe mijn hart krimpt en als een gek begint te kloppen. Voor het rockcafé stop ik je in je haast om voor me uit te lopen, ik leg mijn hand op je schouder en ik vraag je serieus en direct.

– Je hebt toch geen ander, hè? Wees alsjeblieft eerlijk. Uit respect voor mij.

Je draait je half om en zegt op afwijkende toon.

– Nee, geen andere vriend. Ik kijk je aan en zie de paniek.

– Je gaat weer vreemd. Seks?

– Ja.

– Hoe vaak?

– Drie keer.

– Vanaf wanneer?

– Hoe lang?

– Januari.

Ik draai me vloekend om en ga met veel te grote stappen in de richting die net daarvoor nog naar mijn thuis leidde. De kortste weg naar de hel is de meest natuurlijke weg voor een heftig hart als het mijne. Je volgt op gepaste afstand. Ik vermoed dat je krampachtig probeert te bedenken hoe je de zaken nog enigszins binnen de perken kunt houden.

Thuis verraad je me zelfs in een poging tot wiedergutmachung de naam van je minnaar. Ik denk, terwijl ik naar je luister: zijn sperma zit vermoedelijk nog in je buik, *as we speak*. Even later heb je zichtbaar veel spijt van de door mij afgedwongen eerlijkheid en je zegt,

– Ik had mijn moeders advies moeten volgen en je dit nooit